

REPUBLIKA HRVATSKA

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom

Zagreb, 15. lipnja 2022. godine

REAKCIJA NA NAPAD NA VESNU ŠKULIĆ OD STRANE ASISTENTICE

Pravobraniteljica je iz medija zaprimila vijest o iznimno grubom napadu koji je sinoć u vlastitom domu pretrpjela Vesna Škulić, bivša saborska zastupnica i osoba s invaliditetom, od strane žene koja joj je pružala uslugu asistencije. Vesna Škulić je u prvim izjavama ukazala da je jedan od razloga zbog kojeg je došlo do napada neregulirano tržište osobnih asistenata i prozvala Vladu Republike Hrvatske zbog ne donošenja Zakona o osobnoj asistenciji.

Osobni asistenti i pružatelji pomoći i njegi su osobe koje pružaju individualiziranu pomoć i podršku osobama s invaliditetom u svakodnevnom životu. Nekima su osobni asistenti „produžena ruka“, nekome pratitelj, vodič, a nekome sve to i ujedno jedina opcija ostanka u vlastitom domu i preduvjet za što samostalniji život. Osobni asistenti ulaze u najintimniju sferu života osobe s invaliditetom te su osjećaj sigurnosti i uspostava povjerenja između korisnika i osobnog asistenta neophodni za ostvarenje kvalitete ove specifične usluge. Osobe s invaliditetom su zbog povećane ovisnosti o skrbi drugih, nesposobnosti samozaštite i niza drugih razloga u povećanom riziku za sve oblike nasilja. Stoga je iznimno važno da se osobni asistent kojeg korisnik s punim povjerenjem pušta u svoj dom odnosi prema njemu s poštovanjem i empatijom i da posjeduje profesionalne i ljudske kvalitete za obavljanje ovog posla.

Usluga osobne asistencije se, unatoč njezinoj iznimnoj važnosti za samostalnost i kvalitetu života osoba s invaliditetom, unazad gotovo dvadeset godina (od 2006.g.) pruža isključivo putem projekata udruga i nije zakonski regulirana. Kao samo neki od niza problema koji su posljedica izostanka zakonskog okvira za ovu uslugu, su nepostojanje kvalitetnog i učinkovitog mehanizma kontrole i nadzora rada osobnih asistenata, neujednačen i načelno nereguliran postupak angažiranja osobnih asistenata ali ujedno i vrlo niske naknade i nestalnost zaposlenja osobnih asistenata što dovodi do otežanog izbora pružatelja usluge ali i privlačenja kadra sa neprovjerenim i nezadovoljavajućim kompetencijama. Kao najdrastičnija posljedica navedenog može doći upravo do ovakvih i sličnih oblika napada, zlostavljanja i/ili zanemarivanja kojima su posebno izložene žene s invaliditetom a koji po svom karakteru prelaze okvire kršenja temeljnih ljudskih prava osoba s invaliditetom i ulaze u domenu kaznenog djela.

Pravobraniteljica najoštrije osuđuje svirepo postupanje počinjeno na štetu gospođe Škulić koja je upravo zbog svog invaliditeta i nemogućnosti obrane postala žrtvom iživljavanja i zlostavljanja druge osobe. Pozivam nadležna tijela kaznenog progona na promptno postupanje u procesuiranju počiniteljice ali i pružanje zaštite i psihološke pomoći gospođi Škulić. Ovim povodom, koji je duboko uznemirio sve osobe s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, ujedno apeliram da se što prije doneše Zakon o osobnoj asistenciji kako bi se odgovarajućim zakonskim rješenjima utjecalo na prevenciju sličnih događaja u budućnosti.

**Anka Slonjšak,
pravobraniteljica za osobe s invaliditetom**